

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Младена Николаева Радева, дм, FEBO

назначена със Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-254/06.06.2025г

Медицински университет - Варна

Относно: Обявен конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ" в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, по научна специалност „Очни болести" за нуждите на Катедра „Оптометрия и професионални болести“, Факултет „Обществено здравеопазване“, съгласно обява в Държавен вестник, бр. 30/08.04.2025 г

Д-р Елица Герчева Христова, дм е единствен кандидат по обявения конкурс. Представени са документи, посочени в правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет – Варна.

Кратки биографични данни

Д-р Елица Герчева Христова е завършила медицина в МУ – Варна през 2012 година. От 2013 до 2017 г. е специализант по офталмология в СБОБАЛ-Варна и МУ-Варна, като през 2017г. придобива специалност „Очни болести“. В периода 2013/ 2016 г. е редовен докторант към катедра “Очни болести и зрителни науки”, МУ-Варна, като през 2016г. придобива ОНС „доктор“ по медицина, след защита на дисертационен труд на тема „ Микроструктурни характеристики на промените в макулата при заболявания на ретината със социално значение“. През 2016г. д-р Христова започва работа като асистент в катедра “Оптометрия и професионални болести”, МУ-Варна, а през 2020г. става главен асистент. През 2024г. д-р Христова придобива магистърска степен по „Здравен мениджмънт и медико-социални грижи“, Медицински Университет – Варна.

Д-р Христова владее английски език. Участвала е в редица национални и международни научни конференции. Носител е на: I награда - Конкурс за постер проведен в рамките на конгреса Новости в офталмологията 2014г; I награда - Сесия „Хирургична” на конкурса Наука и младост 2014г; II награда – Конкурс за постер на XVII-а годишна среща на Съюза на очните лекари в България 2014г; II награда – „ Юбилейна Научна Студентска Сесия“

– 2011г. и 2 гранта от Европейската академия по алергология и клинична имунология и от Американско-Австрийската фондация, както и на стипендия от БЛС.

Оценка на наукометричните показатели във връзка с участие в конкурс за заемане на академична длъжност "доцент"

I. Научноизследователска дейност:

Общата публикационна активност на д-р Елица Христова съдържа 33 научни труда. За участие в конкурса тя е представила:

- **Дисертационен труд** за придобиване на ОНС „доктор“ на тема „Микроструктурни характеристики на промените в макулата при заболявания на ретината със социално значение“, 2016г.
- **Монография** – Рефракция – клинични принципи и алгоритми, 2024г.
- **Пълнотекстови публикации** в научни списания и сборници извън тези за придобиване на ОНС “Доктор” – 17 (от които 5 в чуждестранни научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация/WOS/Scopus/, 12 в нереферирани списания с научно рецензиране.
- **Пълнотекстови публикации** в научни списания и сборници във връзка с придобиване на ОНС “Доктор” – 4 в нереферирани списания с научно рецензиране
- **Пълнотекстови публикации** в научни списания и сборници извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“ – 1

Общият брой точки от показателите Г5-9 е **202.25**, които покриват задължителния минимум от 200 точки.

Д-р Христова е участвала с доклад или постер в общо 29 национални и 8 международни научни конференции.

През 2024 година е издаден монографичен труд на д-р Христова: „Рефракция – клинични принципи и алгоритми“, рецензиран от проф. д-р Зорница Златарова – Ангелова, д.м.н. и чл. кор. проф. д-р Христина Групчева. Монографията е написана на 160 страници и е изградена от девет последователно изложени глави, които проследяват логическата прогресия от фундаменталните физични принципи на светлината до най-актуалните алгоритми в клиничната рефракционна практика. Съдържанието е богато и

систематизирано по следния начин: Глава I. Физична рефракция и светлина; Глава II. Оптика на нормалното око; Глава III. Рефракционни грешки; Глава IV. Обща последователност на действията при изследване на рефракцията; Глава V. Особенности и изисквания при изписването на прогресивни/ мултифокални стъкла за корекция на пресбиопия; ГЛАВА VI. Изписване на рецепта; Глава VII. Оптични устройства използвани при определяне на рефракцията; Глава VIII. Сравнителен анализ на два автоматизирани метода за определяне на PD за далечна дистанция; Глава IX. Изводи

Монографията „Рефракция–клинични принципи и алгоритми“ представлява систематизиран научно-приложен труд, посветен на една от фундаменталните теми в офталмологията – клиничната рефракция. Целта на труда е да предостави както задълбочено теоретично обобщение на основите на светлинната и очната оптика, така и практически алгоритми, приложими в съвременната офталмологична и оптометрична практика. Монографията е насочена към широк кръг специалисти: лекари по очни болести, специализанти, оптометристи, студенти и преподаватели. Трудът съчетава класическите постановки на физиологичната оптика с иновации в областта на инструменталната диагностика и субективното изследване на зрението.

Според представената справка от библиотеката на МУ-Варна са издирени **4 цитирания** на научните трудове на д-р Христова в чуждестранни научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация /WOS/Scopus/.

Посочените цитирания по показатели **Д10-12** носят общо **60 точки**, при минимално изискване от 60 точки.

Научно-изследователската дейност и приносите на научните трудове на д-р Христова са в следните основни направления:

1. Рефракция – клинични принципи и алгоритми - Монография
2. Микроструктурни изменения и превенция на увреждания на предната очна повърхност (Г7.1, Г8.1)
3. Диабетна ретинопатия и други социалнозначими ретинални заболявания – епидемиология, микроструктурни характеристики и диагностични методи (Г7.3., Г7.5., Г8.4, Дисертация)
4. Съвременни диагностични технологии и дигитализация в офталмологията (Г8.2)

5. Редки очни заболявания и интердисциплинарен подход (Г8.3)

Основните приноси на научните трудове на д-р Христова са следните:

- Изготвени и представени са съвременни алгоритми за изследване на клиничната рефракция и подбор на оптична корекция, включително при използване на мултифокални лещи, които са адаптирани за лесно приложение в клиничната практика.
- Осъществен е подробен сравнителен анализ на два автоматизирани метода за определяне на междузеничното разстояние (PD) за далечна дистанция – авторефрактометрия и пупилометър, като е установена липса на клинично значими различия, което позволява по-голяма гъвкавост в клиничната практика при избора на метод.
- Доказани са микроструктурни промени в базалния епител на роговицата и кистични изменения в конюнктивата след UV експозиция, които не са клинично откриваеми чрез стандартни методи.
- Изготвена е актуална епидемиологична оценка на разпространението на диабетна ретинопатия в Североизточна България с отчитане на типа диабет, лечение и демографски фактори.
- За първи път е извършен комплексен сравнителен анализ на микроструктурните изменения в макулата при заболявания със социално значение (включително макулна дегенерация свързана с възрастта, оклузия на централната ретинална вена и централен серозен хориоретинит), използвайки оптична кохерентна томография (ОСТ).
- Установени са специфични ОСТ характеристики, които позволяват диференциация и ранна диагностика на социално значими заболявания на ретината.
- Представена е иновативна диагностична платформа FORUM (Zeiss, US) и възможностите ѝ за ранно откриване и проследяване на глаукома и заболявания на ретината.
- Разгледани са клиничните и генетичните характеристики на синдрома на Usher като рядко очно заболяване с тежка мултисензорна проява.

Д-р Христова участва в **5 проекта** финансирани от МУ-Варна, на един от които е ръководител.

II. Учебно-преподавателска дейност:

Според предоставената справка преподавателският стаж на д-р Христова към 15.04.2025г. е 08г.07м.08дни. Тя е преподавател в Катедрата по Оптометрия и професионални болести на МУ – Варна, като участва освен в обучението на студенти специалност „Оптометрия“ и в обучението на българо- и англоезични студенти по Медицина и Дентална медицина, лекари-специализанти, в тематични курсове, като академичната заетост е както следва: - през академична 2022/2023 общата заетост е 169 часа; - през академична 2021/2022 общата заетост е 488 часа; - през академична 2020/2021 общата заетост е 425 часа, - през академична 2019/2020 общата заетост е 72 часа. През учебната 2017/2018г, 2018/2019г., 2022/2023г., 2023/2024г. д-р Христова е ползвала отпуск по майчинство. Прави впечатление, че учебната натовареност на д-р Христова надвишава значително изискуемите 220ч. за позициите, които е заемала.

III. Лечебно-диагностична дейност

Д-р Христова участва активно в лечебно-диагностичната и консултативната работа в УСБОБАЛ-Варна, както и в различни скринингови програми. Основните клинични интереси на д-р Христова са свързани с изследване на ретината в норма и патология с оптична кохерентна томография; клинична и научна оценка на ретинални заболявания със социално значение в нашата страна; окулопластичната хирургия - възможности за естетична хирургична корекция на пациенти с доброкачествени и злокачествени новообразувания на клепачите и такива претърпели сериозни травматични увреждания на окото и неговите придатъци.

Д-р Елица Христова е целеустремен и амбициозен млад офталмолог, отличаващ се с висока клинична култура и ангажираност към професионалното си развитие. В процеса на своето израстване в УСБОБАЛ – Варна тя демонстрира отговорност, аналитично мислене и умения за работа в екип. Особен интерес проявява към хирургичната практика, като целенасочено надгражда уменията си в тази област. Участва активно в научноизследователска дейност и има потенциал за устойчиво академично израстване.

Заклучение

На база представените от д-р Елица Герчева Христова, дм наукометрични показатели и данните за учебната натовареност, които напълно съответстват на изискванията,

установени в Закона за развитието на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет – Варна, за заемане на академичната длъжност „доцент“, давам своя положителен глас и препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на д-р Елица Герчева Христова, дм академичната длъжност „доцент“.

30.07.2025 г

гр. Варна

Доц. д-р Младена Николаева Радева, дм, FEBO

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679